

Protokoll fört vid enskild föredragning

Regeringskansliet

Enheten för rättsliga och internationella frågor, Rk1a

Beslutande

Minister

Nina Fellman

Föredragande

Jurist

Sophie Mecklin

Justerat

Omedelbart

Ärende/Dnr/Exp.

Beslut

Nr 180

Ansökan om jordförvärvstillstånd gällande trettiofyra fastigheter och markområden i landskapet Åland.

ÅLR 2018/8126

898 Rk1a

Landskapsregeringen *beviljar* sökandebolaget Telia Towers Finland Oy jordförvärvstillstånd gällande följande enligt ansökan avsedda fastigheter och markområden av fastigheter:

För tillståndet gäller följande villkor:

1. Tillståndet gäller tills arrendeaftalen upphört.
2. Markområdena ska användas för det i ansökan angivna syftet.

Bakgrund

Sökandebolaget ansöker om tillstånd att äga och besitta samt genom arrendeaftal besitta de fastigheter och markområden som räknats upp ovan.

Ansökan från Telia Towers Finland Oy föränleds av att Telia Finland Oyj är föremål för en delningsprocess. Enligt delningsplanen planeras Telia Finland Oyj att delas i en partiell delning i två skilda bolag, dels i det existerande bolaget Telia Finland Oyj och dels i det nya bolaget Telia Towers Finland Oy. Verksamheten som bedrivits inom Telia Finland Oyj kommer inte att förändras i och med delningen, däremot kommer verksamheten från och med den 1 januari 2019 att ske i de två nämnda bolagen. Telia Towers Finland Oy skapas genom delning och efter delningen fortsätter bolagen tillsammans att bedriva Telia Finland Oyj:s nuvarande verksamhet. Planen är att Telia Towers Finland Oy kommer att överta och fortsätta mast-verksamheten som tidigare sköts inom bolaget Telia Finland Oyj. All övrig verksamhet fortsätter att bedrivas inom Telia Finland Oyj.

Ur ansökan framgår att Telia Towers Finland Oy behöver tillstånd att besitta de markområden som denna ansökan gäller för att kunna fortsätta den långsiktiga tele- och kommunikationsverksamhet på Åland som avses överföras till Telia Towers Finland Oy från Telia Finland Oyj.

Samtliga områden används för närvarande i den verksamhet som Telia Finland Oyj bedriver på området, vilken verksamhet avses fortsättas av Telia Towers Finland Oy enligt inlämnad delningsplan. På flera av områdena finns master uppförda, andra områden är nödvändiga för den infrastruktur som behövs för det mobila nätet.

Ur ansökan framgår vidare att om Telia Towers Finland Oy inte har möjlighet att använda de fastigheter och arrendeområden som denna ansökan gäller kommer företaget inte att kunna betjäna sina kunder på Åland. Sökandebolaget hävdar att om jordförvärvstillstånd inte beviljas kommer större delen av företagets mobiltelenätverk och telenätverk på Åland att försvinna, vilket till konsumenternas nackdel resulterar i försvagad konkurrens på den åländska telekommunikationsmarknaden.

Enligt den föreslagna bolagsordningen är föremålet för sökandebolagets verksamhet ägande och besittning av platser för placering av antenner och annan elektronisk kommunikationsutrustning, uthyrning av platser för placering av kommunikationsutrustning, erbjudande av infrastruktur på platserna för placering av utrustningen samt annan affärsverksamhet som stöder ovan nämnda verksamhet. Bolaget kan äga värdepapper och fastigheter samt utöva värdepappershandel och investerings- och finansieringsverksamhet som stöder bolagets verksamhet.

Ur bolagsordningen för Telia Towers Finland Oy framgår att bolagets hemort är Helsingfors. Tre personer föreslås ingå i sökandebolagets styrelse. Ingen av dessa personer har hembygdsrätt eller har utan avbrott varit fast bosatt i landskapet Åland sedan minst fem år tillbaka.

Telia Towers Finland Oy beviljades permanent näringsrätt den 8 november 2018 med bland annat motiveringen att bolagets verksamhet utgör basservice för samhällsfunktioner.

TeliaSonera Finland Abp har genom beslut 152 K12 av den 27 februari 2007 (dnr K12/06/5/533) beviljats jordförvärvstillstånd för att äga och besitta fastigheterna:

Ålands landskapsregering har i samma beslut av den 27 februari 2007 beviljat TeliaSonera Finland Abp jordförvärvstillstånd för att med stöd av legorätt besitta fastigheterna eller områden belägna på fastigheterna:

Ur ansökan framgår att TeliaSonera Finland Abp den 23 mars 2017 har bytt namn till Telia Finland Oyj.

Kommunernas utlåtanden

Brändö kommun beslöt den 8 november 2018 att kommunen inte har något att anföra rörande sökandebolagets ansökan om rätt att förvärva och besitta fast egendom.

Föglö kommun beslöt den 15 november 2018 att kommunen inte har något att anföra mot föreliggande jordförvärvsansökan utan förordar den.

Vårdö kommun beslöt den 29 november 2018 att förorda ansökan.

Saltviks kommun beslöt den 26 november 2018 att förorda ansökan inför landskapsregeringen med villkor att sökandebolaget beviljas näringsrätt.

Sottunga kommun beslöt den 12 december 2018 att förorda ansökan.

Mariehamns stad beslöt den 2 november 2018 att förorda ansökan.

Hammarlands kommun beslöt den 20 november 2018 att förorda att landskapsregeringen beviljar sökandebolaget rätt att äga och besitta den 1,81 ha stora färdigbildade fastigheten med stöd av 13 § landskapslagen (2003:68) om jordförvävrätt och jordförvärvstillstånd emedan överlåtelsen endast torde vara en omstrukturering av verksamheten inom den koncern som sedan tidigare ägt och besittit fastigheterna och då användningsändamålet torde vara detsamma som tidigare.

Lemlands kommun beslöt den 5 december 2018 att förorda ansökan med hänvisning till 6 § landskapsförordningen (2003:70) om jordförvärvstillstånd med motiveringen att sökandens avsikt är att bedriva samma verksamhet i enlighet med det jordförvärvstillstånd som TeliaSonera beviljats den 27 februari 2007.

I ett utlåtande av Finströms kommun den 1 november 2018 framgår att på somliga av de aktuella fastigheterna finns vissa kultur-, natur- och miljövärden samt angränsande verksamheter och befintlig jämte eventuell tillkommande tätortsbebyggelse, varför fysiska ingrepp i närmiljön liksom eventuella oljud eller andra olägenheter bör undvikas eller minimeras i den verksamhet som bedrivs. Fastighetsinnehavarna förväntas vidare se till att tomtmark och bebyggelse nyttjas, deklarerar och beskattas enligt angiven avsikt och faktiskt nyttjande. Finströms kommun beslöt att kommunen inte har några invändningar kring ansökan till den del det handlar om själva rätten att förvärva och besitta fast egendom inom kommunen, men önskar framföra att det i anslutning till de aktuella fastigheterna finns värden som så långt möjligt bör beaktas i verksamheten.

Jomala kommun beslöt den 12 november 2018 att med hänsyn till verksamhetens allmänna samhällsintresse och eftersom det inte finns orsak att befara att förvärven utgör ett kringgående av jordförvärvslagstiftningens syfte förorda ansökan med hänvisning till 13 § landskapslagen (2003:68) om jordförvävrätt och jordförvärvstillstånd. Detta under förutsättning att legorätterna inte får användas för annat än i tillståndsansökan angivet ändamål utan landskapsregeringens medgivande.

Kumlunge kommun beslöt den 31 oktober 2018 att förorda ansökan.

Eckerö kommun beslöt den 4 december 2018 kommunen inte kan ge något utlåtande mot bakgrund av bristfälligt underlag som inkommit i ärendet.

Lumparlands kommun beslöt den 28 november 2018 att förorda ansökan med hänvisning till de framförda motiveringarna i sökandebolagets ansökan.

Geta kommun beslöt den 15 november 2018 att förorda att jordförvärvstillstånd beviljas med hänvisning till att kommunen utifrån lokala förutsättningar och aspekter inte ser några hinder mot ansökans beviljande.

Motivering

Enligt 6 § 2 mom. landskapsförordningen (2003:70) om jordförvärvstillstånd kan tillstånd beviljas en juridisk person när följande förutsättningar är uppfyllda:

1. Sökanden har oavbrutet sedan den bildades eller i minst fem år haft sin hemort i landskapet Åland.
2. Markområdet är lämpligt för den verksamhet som sökanden bedriver.
3. Minst två tredjedelar av bolagsmännen eller styrelsemedlemmarna har åländsk hembygdsrätt eller är fast bosatta i landskapet sedan minst fem år tillbaka.

Eftersom sökandebolaget inte uppfyller kravet på att sökandebolagets hemort ska vara i landskapet Åland och inte heller kravet på att minst två tredjedelar av bolagsmännen eller styrelsemedlemmarna har åländsk hembygdsrätt eller är fast bosatta i landskapet sedan minst fem år tillbaka kan 6 § 2 mom. landskapsförordningen om jordförvärvstillstånd inte läggas till grund för ett beviljande av tillstånd.

Enligt 13 § landskapslagen (2003:68) om jordförvärvsrätt och jordförvärvstillstånd kan juridiska personer som inte har jordförvärvsrätt med stöd av 2 kap., efter prövning i varje enskilt fall, beviljas jordförvärvstillstånd av landskapsregeringen.

Sökandebolaget är även en juridisk person som håller på att bildas. Enligt 7 § landskapsförordningen om jordförvärvstillstånd kan juridisk person som håller på att bildas beviljas jordförvärvstillstånd endast om särskilda skäl föreligger. I detta fall är en förutsättning för genomförandet för det i ansökan beskrivna upplägget att sökanden beviljas jordförvärvstillstånd. Landskapsregeringen anser att detta utgör sådana särskilda skäl som hänvisas till i bestämmelsen.

Med beaktande av ovanstående och att sökandebolagets verksamhet utgör basservice för samhällsfunktioner kan tillstånd beviljas i detta fall. Det finns inte heller orsak att befara att förvärven eller arrendena utgör ett kringgående av jordförvärvslagstiftningens syfte.

Detta beslut ersätter följande beslut:

1. Nr 152 K12, 27.2.2007, dnr K12/06/5/533
2. Nr 274 K12, 31.3.2009, dnr K12/09/5/43
3. Nr 1474 K12, 13.12.2011, dnr ÅLR 2011/7926

Tillämpade lagrum

13 § landskapslagen (2003:68) om jordförvärvsrätt och jordförvärvstillstånd

6 § 2 mom. landskapsförordningen (2003:70) om jordförvärvstillstånd